

HE 196/2024 vp
HE laiksi ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain muuttamisesta

Nelli Immonen, ilmastoasiantuntija

ympäristövaliokunta 28. marraskuuta 2024

Strategisen hankkeen aseman vaikutukset lupiin ja ympäristön-suojeluun

- Hallituksen esityksen mukaan ympäristönsuojelulain ja vesilain lupaehtoja ei muuteta.
- EU:n kriittisten raaka-aineiden asetuksen (artikla 10, kohta 2) mukaan strategiset hankkeet voidaan määritellä erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi.
- Kun strategisille hankkeille annetaan erittäin tärkeän yleisen edun asema, tullaan alentaneeksi ympäristönsuojelun tasoa välillisesti.
- Haitankärsijänä olla esimerkiksi ympäristö yleensä, maisema, veden laatu, kulttuuriympäristö, elinympäristö tai eliölaji.
- Suomen luonnonsuojeluliitto katsoo, että myös strategisten hankkeiden on noudatettava EU:n kestävien sijoitusten periaatetta.

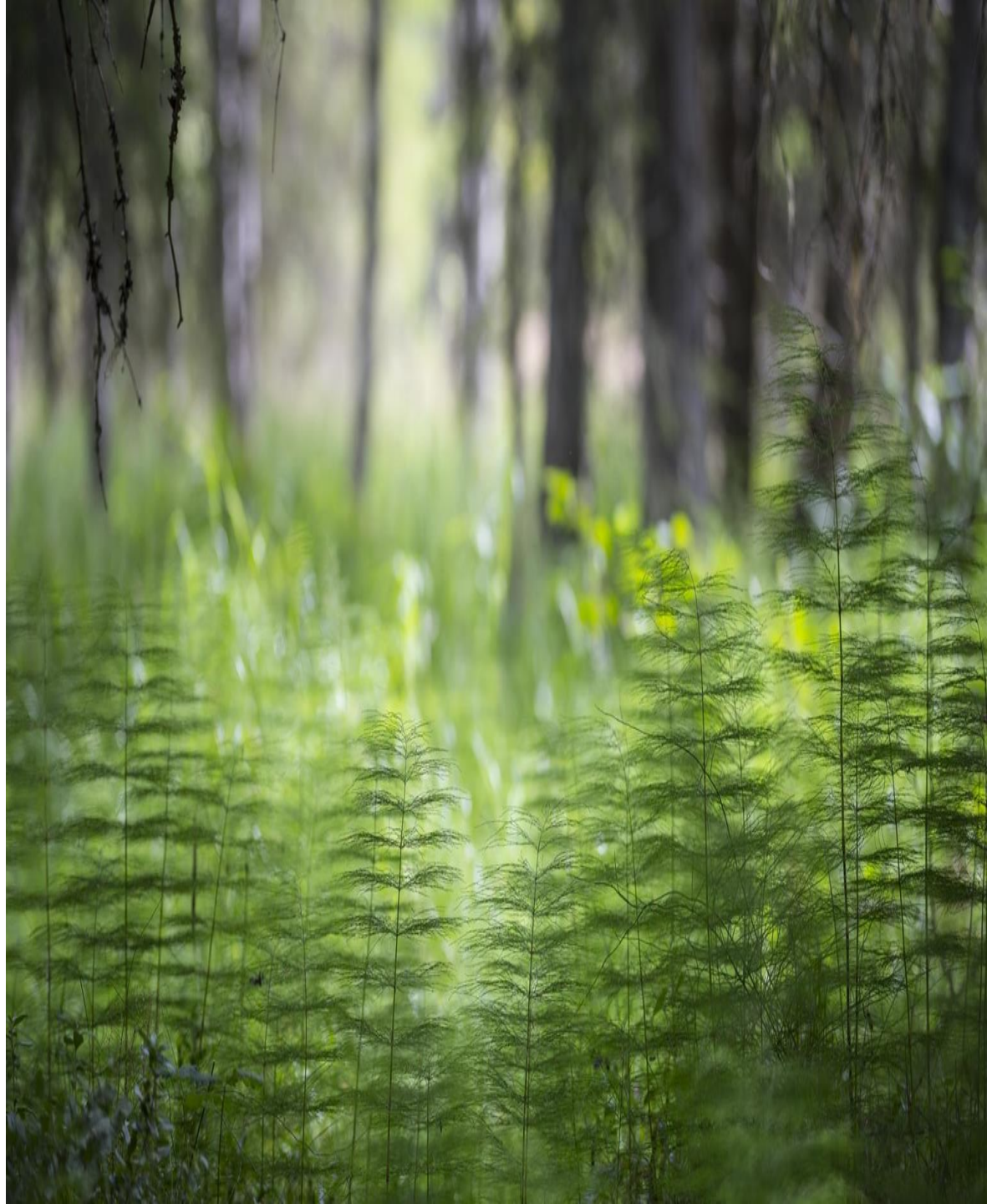

Pitkän aikavälin ympäristövaikutukset

- Esityksessä ei huomioida esimerkiksi kaivostoiminnan pitkäaikaisia ympäristövaikutuksia riittävästi.
- Kaivostoiminnan vaikutukset eivät rajoitu toiminnan aikaisiin vaikutuksiin. Esimerkiksi puutteellisesti suljetut kaivokset voivat vaikuttaa myös pysyvästi esimerkiksi alueen vesivaroihin.
- Kaivostoiminnan lisäämisen sijaan on panostettava kiertotalouden ja kierrätyksen vahvistamiseen.
- Neitseellisten raaka-aineiden ylikulutusta on vähennettävä, ja strategisten hankkeiden on edistettävä ratkaisuja, jotka eivät aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille.
- Kiertotalouden vahvistaminen tuo pitkäaikaisia hyötyjä ympäristölle ja taloudelle, ja luo korkean lisäarvon tuotteita.

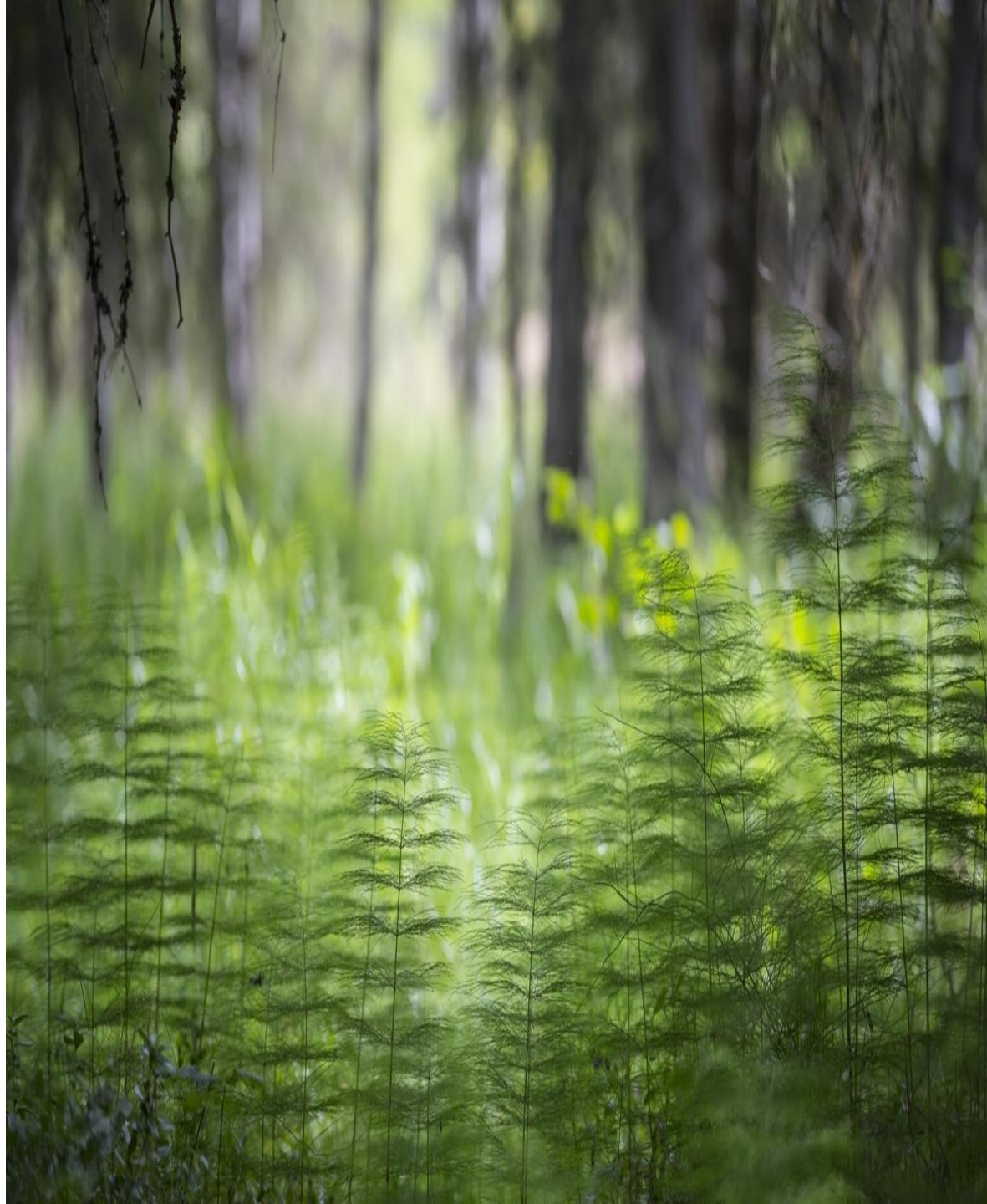

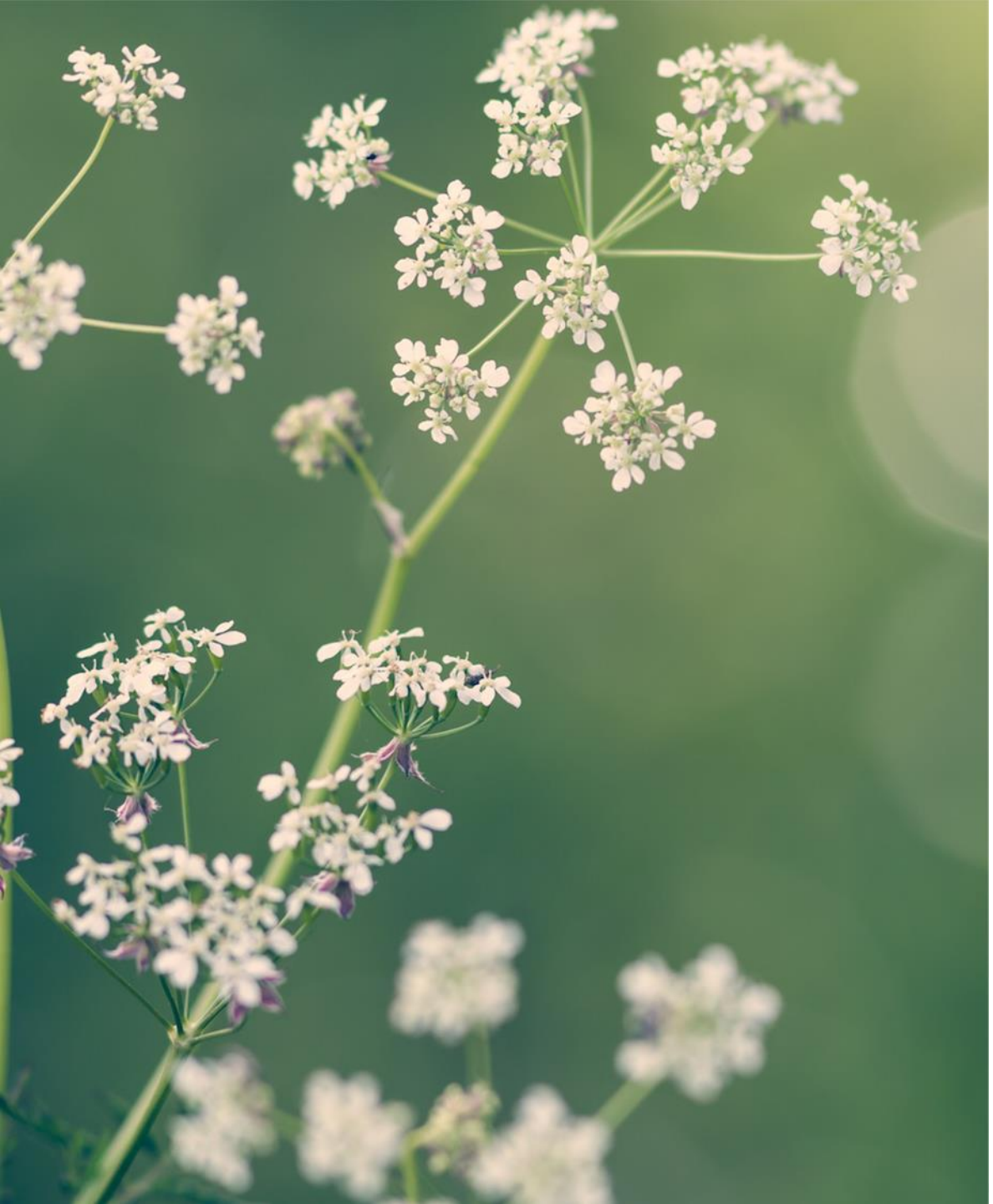

Yhteyspisteviranomaisen rooli, resurssit ja määräajat

- **2 b § Yhteyspisteviranomainen:**
  Pohjois-Suomen aluehallintovirasto esitetään yhteyspisteviranomaiseksi, mikä on Luonnonsuojeluliiton mielestä perusteltua.
- **2 c § Määräajat:**
  Resurssit ovat tällä hetkellä riittämättömät kasvavaan työmäärään nähden, ja esitetty lisäys 1htv:llä ei ole riittävä asetuksen tehokkaaseen toimeenpanoon. Tiukat määräajat voivat vaarantaa lupaprosessien laadun, jos päätökset joudutaan tekemään puutteellisin tiedoin. Määräaikojen joustomahdollisuus ei yksin riitä, jos resurssipulaa ei ratkaista.
- **2 d § Tiedonsaanti:**
  Tiedonsaannin parantaminen on positiivinen muutos, sillä se nopeuttaa lupaprosessia ja parantaa päätöksenteon laatua. Yhteyspisteviranomaisen tiedonsaantioikeudet muilta viranomaisilta ovat välttämättömiä asetuksen tehokkaassa täytäntöönpanossa.

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO
VUODESTA 1938

Kiitos!

Ilmastoasiantuntija
Nelli Immonen
+358 45 7885 2037
nelli.immonen@sll.fi